

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Urtos/1/2018
Identifikačné číslo spisu: 6016897743
Dátum vydania rozhodnutia: 20.02.2011
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2011:6016897743.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a členov senátu JUDr. Františka Moznera a JUDr. Petra Paludu v trestnej veci odsúdeného V. Z. na neverejnom zasadnutí 20. februára 2018 o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 10. januára 2018, sp. zn. 3Ntc/4/2016 takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. napadnuté uznesenie sa z r u š u j e.

Krajskému súdu v Banskej Bystrici sa ukladá, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 10. januára 2018, sp. zn. 3Ntc/4/2016 rozhodol podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 v spojení s § 18 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z. z.“) tak, že návrh odsúdeného V. Z., nar. XX. M. XXXX v Y., trvale bytom J., okres Y., Slovenská republika, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, na podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a 6 (šesť) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu v Příbrami, Česká republika, sp. zn. 2T 108/2015 zo dňa 09. novembra 2015, právoplatným dňa 18. decembra 2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prahe sp. zn. 11To 589/2015 zo dňa 18. decembra 2015, uznaným na území Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3Ntc/4/2016 zo dňa 28. septembra 2016, právoplatným dňa 22. októbra 2016, zamietol.

Proti tomuto uzneseniu včas podal sťažnosť odsúdený V. Z..

V jej písomných dôvodoch sčasti samostatne, sčasti prostredníctvom obhajkyne zhodne ako v návrhu na podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uviedol, že všetky zákonné podmienky pre pozitívne rozhodnutie súdu o ním podanom návrhu splnil. Z obsahu napadnutého uznesenia je zrejmé, že

je založené na hodnotení Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, ktoré je však podľa jeho názoru nepreskúmateľné, podrobne poukázal na nejasné formulácie v ňom použité s tým, že jeho obsah prvostupňový súd na verejnom zasadnutí vykonaným dokazovaním neobjasnil tak, aby bolo bez akýchkoľvek pochybností jasné, aké nedostatky v jeho správaní počas výkonu trestu sú mu vlastne vytýkané a rozhodol preto o posudzovanej otázke predčasne. Navyše prvostupňový súd pri rozhodovaní o jeho návrhu nezohľadnil a neprihliadol na všetky okolnosti súvisiace s jeho osobou, konkrétne na pozitívne hodnotenie riaditeľa uvedeného ústavu komplexne a možno z neho objektívne dedukovať jeho polepšenie. Aj keď napriek pozitívnym aspektom tohto hodnotenia, malo hodnotenie negatívny záver, tento vzhľadom na celkový obsah hodnotenia nie je namieste. Za celú dobu v ústave bol len jedenkrát disciplinárne potrestaný. Správa sa vzorne, pracovné povinnosti si plní, je v kontakte s rodinou a snaží sa robiť všetko najlepšie ako vie. Skutočnosť, že v minulosti (pred štrnástimi rokmi) bol odsúdený k podmienenému trestu odňatia slobody a hľadá sa na neho akoby nebol odsúdený s jeho správaním a polepšením vo výkone trestu odňatia slobody, v ktorom je prvýkrát nesúvisí. Svoju minulosť úprimne oľutoval, odsúdil ju, polepšil sa a s prihliadnutím na všetky okolnosti možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Upriamil pozornosť na prednes zástupcu Ústavu na výkon väzby a trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici na verejnom zasadnutí, ktorý uviedol, že oproti predchádzajúcemu hodnoteniu došlo z jeho strany k dvom pozitívnym zmenám v zmysle jednej odmeny za vzorné plnenie pracovných povinností. Má preto za to, že v jeho hodnotení prevažujú pozitívne prvky. Hlavným dôvodom, pre ktorý podal návrh na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je však skutočnosť, že doma má družku a dve maloleté dcéry, o ktoré sa chce postarať a využiť pracovné návyky osvojené v ústave. To, že sa má kde vrátiť potvrdila aj jeho matka, ktorá sa zúčastnila verejného zasadnutia, čo tiež svedčí o súdržnosti jeho rodiny a jej záujme, aby bol podmienené prepustený. Po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody bude bývať na adrese: L., 984 03 Lučenec. Navyše má na slobode prísľub dvoch prác a to v pekárni v Lučenci v spoločnosti B., a. s. ako vodič zásobovača a u F. J. ako údržbár (jej prísľub zároveň zaslal súdu ako prílohu k jeho odôvodneniu sťažnosti, spolu s vyjadrením jeho matky a družky). K svojej trestnej činnosti sa postavil kriticky, uvedomil si nesprávnosť svojho konania a opakovane dal prísľub, že po prepustení sa zdrží protiprávneho konania a bude viesť usporiadaný život. Výslovil názor, že pre dosiahnutie účelu trestu v zmysle Trestného zákona už nie je nevyhnutý celý výkon jeho trestu, ale postačuje hrozba výkonu jeho zvyšku v prípade, ak napriek prípadným uloženým obmedzeniam a povinnostiam nepovedie riadny život. Poukázal aj na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 19/02 a 86/02.

Navrhol preto, aby najvyšší súd zväžil a prihliadol na ním uvedené skutočnosti, napadnuté uznesenie zrušil a vyhovel jeho návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Najvyšší súd Slovenskej republiky primárne skúmal, či sťažnosť podala osoba na to oprávnená a v zákonom stanovenej lehote a zistil, že zákonné podmienky uvedené v § 186 ods. 1 Tr. por. a 187 ods. 1 Tr. por. nevyhnutné na podanie sťažnosti boli splnené.

Následne na podklade sťažnosti odsúdeného V. Z. najvyšší súd preskúmal v rozsahu § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku a zistil, že sťažnosť odsúdeného je dôvodná.

Podľa § 18 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z. súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je povinný prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane podmieneného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. súd môže odsúdeného podmienené prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a podľa písm. b) uvedeného ustanovenia ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Podľa § 415 ods. 1 Tr. por. o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd

na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí.

Z obsahu predloženého spisu spoľahlivo vyplýva, že formálne podmienky uvedené v skôr uvedených ustanoveniach týkajúce sa príslušnosti súdu na rozhodovanie o posudzovanej otázke, o lehote na podanie žiadosti odsúdeného a oprávneného subjektu na jej podanie boli splnené.

Pochybil však prvostupňový súd pri rozhodovaní o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pretože o ňom rozhodol bez náležitého objasnenia otázok (nevyvolávajúceho žiadne pochybnosti) uvedených v ustanovení § 66 ods. 1 Tr. zák., ktoré sú pre zákonné a spravodlivé rozhodnutie o tejto otázke rozhodujúce.

Ani Ústava Slovenskej republiky ani zákon nepriznávajú odsúdenému nárok na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Rozsah nároku odsúdeného zodpovedá rozsahu povinnosti súdu, ktorý je zákonnou úpravou viazaný len v tom zmysle, že táto ustanovuje mechanizmus a podmienky, v rámci ktorých súd rozhoduje o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený má však nárok na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré dá zrozumiteľné odpovede na všetky otázky relevantné pre posúdenie veci.

Z obsahu napadnutého rozhodnutia je nepochybné, že je založené na hodnotení riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Hrnčiarovciach nad Parnou a výpovedi zástupcu Ústavu na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici. Z tohto hodnotenia, ktoré krajský súd v rozhodujúcej časti prevzal do odôvodnenia svojho rozhodnutia okrem iného vyplýva, že odsúdený príkazy a nariadenia príslušníkov sa snaží plniť a rešpektovať, čo sa mu nie vždy darí. Disciplinárne bol potrestaný jedenkrát, pokarhaním za nezachovávanie zásad slušného správania a vystupovania voči osobám, s ktorými prichádza do kontaktu. Počas výkonu trestu neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz, ani iné formy vzdelávania. Nie je zaradený do skupinových foriem práce, je mu venovaný individuálny prístup so zameraním na rešpektovanie pokynov príslušníkov, plnenie si povinností a dodržiavanie interných, ako aj spoločenských noriem. Odsúdený plní stanovené ciele programu zaobchádzania čiastočne. Stanovené normy plní na priemernej úrovni. Zástupca ústavu na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody na verejnom zasadnutí navyše uviedol, že u odsúdeného oproti predchádzajúcemu hodnoteniu došlo k dvom pozitívnym zmenám v zmysle jednej odmeny za vzorné plnenie pracovných povinností, toto však nemá vplyv na závery a názor vyjadrený v písomnom hodnotení.

Na verejnom zasadnutí prvostupňový súd však výsluchom zástupcu na verejnom zasadnutí neobjasnil čo vlastne znamená, že napriek snahe odsúdeného sa tomuto nie vždy darí plniť a rešpektovať príkazy a nariadenia príslušníkov, konkrétne v čom nezachoval zásady slušného správania a vystupovania voči osobám, s ktorými prichádza do styku, za čo bol disciplinárne potrestaný, či mal reálnu možnosť absolvovať rekvalifikačný kurz alebo iné formy vzdelávania a aké konkrétne a aké stanovené ciele programu zaobchádzania plní len čiastočne a v čom spočíva absencia ich splnenia bezo zvyšku a aké stanovené normy odsúdený plní len na priemernej úrovni. Nezodpovedanou zostala aj otázka druhej pozitívnej zmeny v správaní odsúdeného oproti jeho poslednému hodnoteniu. Aj keď prvostupňový súd výrok napadnutého unesenia nezaložil na tej časti hodnotenia obvineného, v ktorej sa konštatuje, že podľa potreby a určenia sa odsúdený sporadicky zaraďuje do činností pre všeobecný rozvoj jeho osobnosti je potrebné na verejnom zasadnutí objasniť aj túto otázku, t. j. koho potreby a určenia sa odsúdený sporadicky zaraďuje do tejto činnosti.

Až po dôkladnom objasnení týchto otázok majúci význam pre spoľahlivé objasnenie plnenia povinností odsúdeného a jeho správania vo výkone uloženého trestu odňatia slobody bude možné v kontexte s ďalšími podmienkami uvedenými v ustanovení § 66 ods. 1 Tr. zák. spravodlivo a v súlade so zákonom rozhodnúť o jeho návrhu na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.